

Tôi vẽ đứa bé ngồi trên ghe rồi tôi vẽ đứa ngồi mình mông đứa bé nhìn tôi cười cười Tôi vẽ bình yên.

Tôi vẽ đứa bé đang bò rồi tôi vẽ đứa đang đi quanh co đứa bé nhìn tôi thăm hỏi tôi vẽ bước chân xò dãi.

Tôi vẽ đứa bé mới rập rờn rồi tôi vẽ đứa muôn vẽ đứa bé nhìn tôi chợt hiểu tôi đang vẽ tôi Có người đã từng nói một câu rất chí lý: "Cuộc đời là hành trình không biết đến. Mọi gia đình cần có cuộc đời là một phần của hành trình". Chuyến đi này đã đưa tôi sang một bước ngoặt lớn của cuộc hành trình trên đường đời.

Sau năm 1975, có hàng triệu người đã rời mình ra đi. Trong số họ có biết bao người làm việc cho cá ngoài biển Đông. Rồi không ít người bị bắt đi. Đến nơi trong thiên hạ đã có câu vè: "Mất là con nuôi má, hai là má nuôi con, ba là con nuôi cá..." Thế nhưng vẫn có vô số người lén lút tìm đường đi vượt biên. Gia đình tôi gồm có ba mẹ tôi, em gái tôi, và tôi. Chúng tôi đèo bè ngang nhau thò mũi mũi, từ Cam Ranh ra Nha Trang, xuống Bà Rịa, qua Vũng Tàu, vào Rạch Giá, ra Rạch Sỏi, đến Cà Mau. Đi đến đâu cũng thò tay bắt. Tiền mất mà còn bị tù tội. Tiền lương cũng không còn. Mỗi sau này, cả hai đến thò tay bắt. Lúc bấy giờ đi vượt biên theo đường bộ (thò tay là nã súng nã súng) đang được thực hiện vì có nhu cầu hai đến bắt và ít gặp cướp biển. Đi duy nhất làm ba mẹ tôi khó nghĩ là chuyến đi chỉ còn một chuyến trở về. Và vẫn liệu còn lại của gia đình cũng chỉ để cho một người đi. Ai đi, ai ở? Sau hai đêm đến đo suy nghĩ, Ba mẹ tôi hỏi tôi có dám đi một mình không? Vẫn biết nhu cầu trở về đón chờ trở về một người thò tay sòng tôi không thò nào lường trước nhưng người đó là tôi thò nào so với số cần cho đứa con của mình. Trong khi đó nếu tôi đi thì con đường vào đời của mình đã bị đóng lại. Thế là tôi nghe lời ba mẹ ra đi.

Mùa hè năm 1987, trên lưng vàng con người. Tôi ngồi thu lu trên chuyến xe đò Sài Gòn - Cần Thơ, ôm một cái túi đựng một bộ đồ duy nhất của mình. Một giờ xe mới chạy mà bây giờ hành khách đã nhón nháo trên xe. Phần lớn khách trên xe là các dì, các mẹ đi buôn hàng. Họ hình như có vẻ quen mặt nhau. Tiếng than thò lòi lòi, thò chen lấn tiếng rao bán hàng cứ xoáy vào tai tôi. Lần đầu tiên ngồi xe đò, khi phải thò tay! Người ta nói quở không sai "Tai nghe không bằng mắt thấy". Thêm vào tâm trạng nơm nớp lo sợ của kẻ đi vượt biên. Tất cả yếu tố trên làm chuyến đi về miền Tây đầu tiên trong đời một phần thú vị!

Tôi đi thánh phở đến c m nh danh là Tây Đô vào kho ng x chi u. Có l tôi xu ng xe s m h n n u chi c xe th t không b h d c đ ng. Ra kh i b n xe h n đ n, qu o trái qua thêm m t dây nhà r i qu o ph i m i đ n đ c quán cà phê M H ng. T i quán này tôi g p ng i đ n đ ng. Anh ta đ t qua không bi t bao nhiêu là đ ng, h t đ ng l n t i đ ng nh . H t đi b thì đón xe đ p l i. Thành ph C n Th ban đêm r t bình d v i nh ng chi c xe đ p l i xuôi ng c. Mãi đ n khi t i tr i chúng tôi m i v nhà anh ta. Đ n nhà anh ta thì cũng v a k p lúc ng i nhà đang chu n b th c ăn cho khách. Có b n ng i khách c th y tính luôn tôi. Chuy n đi này ch có năm ng i. T t c đ u là phái n . Ch l n tu i nh t c tu i trung niên, là ch ru t c a ng i đ n đ ng. Ch bi t nói ít ti ng Miên. M t ch ng i Sài Gòn. M t ch t C n Th và m t ch t M Tho cùng đ tu i đôi m i. Và tôi nh nh t trong đoàn. Sáng hôm sau, tr i v a ch ng v ng sáng anh ta đ t chúng tôi ra b n xe đ đi v th xã Châu Đ c. L i ng i xe đ . L n này đ h n vì ng i bên c nh tôi không ph i là m t bà to b nh ch ng mà là m t ch đi chung đoàn. Đ n th xã Châu Đ c, chúng tôi len l i vô đoàn thi n nam tín n v vi ng chùa bà. R i chúng tôi lên phà qua sông. Đ n x tr a thì c đoàn t i biên gi i Vi t Miên Đ n biên gi i Vi t - Miên, ng i đ n đ ng ra đ u cho chúng tôi l n vào đ m b i cây. Anh ta nói vài câu gì đó v i m t ng i Miên đ bàn giao r i b đi. Ng i đ n đ ng m i c a chúng tôi bây gi là anh chàng Miên, sáu ng i chia nhau lên ba chi c xe honda ôm. Xe ch y qua đ ng đ t đ mù tr i. Ch p t i thì chúng tôi đ n tr m xe hàng. M y đ a con gái đ c nhét vào trong thùng c a m t chi c xe hàng. Ng i Miên đ n đ ng thì ng i c nh tài x . Lúc l c bên c nh nh ng cái thùng không đ c bao lâu thì xe hàng đ ng l i. C nh sát Miên ch n xe và b t chúng tôi ra kh i thùng xe. Trong lúc ng i đ n đ ng còn đang n n m y ông c nh sát Miên, th y không ai đ ý, ch trong đoàn đ n chúng tôi lên ch y tr n. Cũng may là ng i đ n đ ng k p th y h ng ch y c a chúng tôi. Anh ta theo k p và tìm th y chúng tôi tr c khi chúng tôi b l c vào đ m r ng.

Th là chúng tôi đi b xuyên r ng. C đ ch ng h n ti ng thì đ ng l i ngh m t chút. Đi h t đêm đ n sáng trong r ng, không th c ăn, không n c u ng. Hai con m t tôi v a cay v a xót. Mí m t m không mu n lên mà đôi chân c ph i b c. Không theo k p đoàn thì b l c. N u mà b l c gi a đ m r ng này thì tôi ch t ch c. Tr i v n còn ch a sáng trong khu r ng nh t đ i. Đang đi thì b ng đ ng ng i đ n đ ng đ ng kh ng l i. Ch ng bi t t đầu xu t hi n tr c m t chúng tôi m t toán ng i. Toán ng i này mang h a cho nh ng ng i băng r ng. Chúng tôi b trối thúc ké vào nhau t ng đôi m t. M t ch trong đ m chúng tôi b kéo ra. M c ch kêu la khóc lóc van xin, h v n đ m nhiên làm đ u h mu n làm. Chúng tôi nhìn nhau n c m t đ m đ i. Tôi kh n th m các đ ng th n linh giúp đ , lòng khi p s , s đ n phiên mình. Tr i dun r i, có m t s ng i đ a ph ng đi ngang qua khu đó. B n th ph th y đ ng b ch y, b l i chúng tôi ng i thì b trối thúc ké, k thì nh nh ng con ro than khóc. Sau m t th i gian đ nh th n, đ u m t l chúng tôi v n ti p t c lên đ ng. Đi ra kh i r ng thì m i mong thoát đ c b n th ph .

Cu i cùng thì chúng tôi cũng ra kh i đ c đ m r ng, tìm đ c xe v h ng Nam Vang. Nam Vang là m t thành ph l n v i đ n xe nh m c c i. Anh đ n đ ng đ n chúng tôi vô m t quán. Nói là quán ch th t ra đây là m t cái đ ng Chúng tôi đ c lùa xu ng m t cái h m nh d i g m gi ng. Chúng tôi đ c ăn ít bánh n p. Cái th bánh n p ch ng có nh n gì h t v y mà ngon đ đ . B a ăn đ u tiên k t khi chúng tôi r i C n Th . Đ i h m t i nh b ng. M c dù

vội tôi vội có thể nghe được tiếng động bên ngoài. Nhưng gì xảy ra bên trên mái ngói uể uải nghe rõ hơn một. Tôi vội ngoảnh lại thì nghe một tiếng động lạ trên đầu. Rồi nhỡ là có tiếng một ông say rượu nói vài câu tiếng Miên. Sau đó là tiếng rên la, tiếng cọt kẹt của chiếc giường. Sao mà tiếng lại chúng tôi thì như chiếc giường tôi đang ngủ vội. Lạ trí cho hai đứa ngồi máu gian ác bắt chúng tôi lên làm như vậy. Trong lúc khiếp sợ, tôi không biết làm gì hơn, chỉ nắm tay chặt người kia bên mình. Chẳng ý cũng run rẩy như tôi. Hai chị em nắm chặt lấy tay nhau. Hai hàng nước mắt lăn dài xuống má, xuống môi, mặt kinh khủng.

Chẳng vội sáng, người Miên đến đứng ngoài trời rồi và đưa chúng tôi rời cái quán đó. Hình như cửa nhà ngói màn cửa sổ còn ẩm ướt trong đầu. Chúng tôi lên xe buýt rời khỏi thành phố Nam Vang để đến một thị trấn nhỏ. Mãi cho đến nay chúng tôi biết thị trấn này tên gì nữa. Người đến giao cho chúng tôi một ít tiền Miên rồi bảo chúng tôi lên xe buýt rồi hát trong thị trấn. Anh ta biết một đứa trẻ thì trẻ. Anh ta đến chúng tôi lên xe qua nhà người bạn rồi rồi cùng lên vào cửa sau một căn nhà nhỏ. Tiếng khá gì, rồi bắt xuống hầm. Cái hầm có vài phòng nhỏ và khá yên tĩnh hơn cái hầm ở Nam Vang. Bỗng nhiên, chúng tôi được ăn uống đầy đủ. Mãi khuya hôm đó, người đến đứng đợi chúng tôi thì người người một ra cửa sau. Nghe tiếng sóng tôi mới biết căn nhà này sát mé sông. Tôi run bần lên khi bắt đầu xuống nước vì không biết bơi. Số bắt buộc phải nên tôi đành nói là tôi không biết bơi. Nhưng vội há miệng ra nói chữ "túi" thì đã bắt anh đến đứng dùng tay bắt kín miệng tôi rồi. Chẳng còn cách níu vào tay anh mà đi. Cũng may nước khoanh chẳng ngang vai thì ra đến chiếc ghế nhỏ. Tôi còn tưởng đây là ghế "taxi" đưa đưa chúng tôi ra thị trấn. Nhưng không đây chính là chiếc ghế đưa chúng tôi xuống sông. Anh ta rồi vào bờ, để chúng tôi trên ghế vài giây rồi tài công.

Chúng tôi bắt đầu xuống hầm ghế. Vì hầm không chắc nên chúng tôi trong thị trấn nhà nước người. Người tu, rồi thêm bắt say sóng. Chẳng hết, chiếc ghế bắt vô nước, nước trong hầm ghế ngập đến vai. Vì sông còn, chúng tôi phải thay nhau tát nước. Thốt ra chữ tát nước mới được người gần mái ngói hầm mà thôi chút không khí. Tôi bắt mùi dầu làm cho người phải. Tôi ới ra đó, khóc cũng ra đó, và tiếng cũng ra đó. Ai cho lên hầm ghế mà đi đâu. Tôi cũng chẳng biết mình người trong tình trạng đáng sợ, bắt đầu đó đến bao lâu nữa. Gần sắp xong thì mấy người tài công đến chúng tôi lên trên khoang ghế. Tiếng đã thì tôi tôi mừng quýnh. Ai dè không phải. Chúng tôi được đưa lên một cái hoang đảo.

Hai người chúng tôi ở đó chẳng đi lấy thức ăn. Chúng tôi chẳng, chẳng, chẳng. Chẳng không nói nữa, chúng tôi đi men theo bãi đá tìm xem có gì lót lòng. Hoàn toàn không! Không để ăn, thức uống, tôi thấy phía xa xa có đám người mặc áo đỏ, áo vàng. Nghĩ bỗng ra mình cũng gặp may. Họ có thể có tí đồ ăn. Tôi đi về phía họ, đi mãi mà họ vẫn ở phía trước. Một lúc, tôi người phải xuống đá. Nghĩ chắc mình bắt đầu bắt đầu ngoài hoang đảo, nên mấy chị em cởi áo hoa lên cao mới khi thấy bóng dáng chiếc ghế nào đó ngoài khơi xa. Thà bắt bắt vội người tù còn hơn bắt xác người đây. Mưa. Mưa như tát nước vào mặt. Tôi có nước uống rồi. Chúng tôi hái lá làm phèo, múc nước mưa để uống trên chiếc đá lồi dưới nước. Đám người áo vàng áo đỏ gì không thấy

đâu nà. Tôi đến mấy ngườitài công trườitôi và tìm đầc chúng tôi đang núp sau tảng đá to. Lớiphối chui xuống cái hầm ghe đầynầc nhầnnhầnnghầi. Tôi nghĩ nầumình chầt thì xong. Khầibầcầm giấc say sóng thầt chầu hầt nầi. Gần chầt thầt thì ghe đầnbầ Thái Lan.

Sau nầu đêm đi bầ, xe honda ôm, xe hàng, vàầ trên ghe, trên hoang đầo...Cuầi cùng tôi đã đầndầc nầimà tôi muầndần trong tình trầng: Hai hàm răng bầtề cầng, quần áo nhầp nhắp, chân bầ đá cầt nát đang sầng tầy. Mầt ngườilính Thái đã phát hiần chúng tôi trên bãi đá. Chầc xe cam nhồng đầa chúng tôi vầ trầilính làm thầtầcầc soát. Chúng tôi đầc đầavào mầtầng ximắng thầtần, trầng hai đầu. Cáiầng ximắng này giầng nhầ mầt đầnnầng cầng chầ đầc đầt xuầng lòng đầt. Tôi đây chúng tôi đầc ắnmầt bầa cầmvầi canh chua đầu que. Vàầi xe cam nhồng lầi đầa nhầng ngườitầ nầnbầ bầt mầt đần Klong -yai. Đây là trầitầp nhầntầ nần chầ ngày làm thầtầc đầavầ trầitầ nần chính Panat Nikhom.

ầ Klong-yai, tôi phầi đi nầm viầnhầt vài ngày vì chân bầ đá cầt nhầm trầng. Nầm trong bầnh viầnhầnhìn nhầng đầa trầ đầaphầng quanh mình có thân nhân vào thăm nuôi mầithầy thầm thầ nầicồ đầnxangườithầ.

Gầnhai năm trong trầitầ nần, tôi nhầ nhà tề tái. Mầc dù mầt trầi mùa hè Thái Lan rầc rầ, nhầng đầitầ nầncầa tôi bầt đầubầng nhầng chuầi ngày lầndần, ầm ầ.

Lá Thầ Trầi Tầ Nần Mầ yêu kính, đã gầnnầmxamầ!

Lê bầc buần, con, mầt kầlầu vong Quanh quần trong trầitầ nầnbít bùng Con ầcầc trầvầvòng tay mầ.

Có nhầng đêm con ngầihầnlũ trầ, Chúng nồ đầarầt vui vầ ngoàisần, Lầhoen mi, ôi! nhầ mầmuôn phần Giầt nầc mầtmần, tầithần quá thầ.

Con xa mầ khi tuầicòn quá trầ Nầobiầt gầi đầicầmbầy giầng giầng Nhìn tầng lầido cuầcsầng không thành Tay đầnh mầnhầbầt đầicon khầi Mầ.

Mẹ nâng niu, dỗ díp vui con trẻ. Nâng chén cơm đồng lòng đợi ng tim tôi. Đồi dếp đất vĩa cút kờm, mang. Đau!

Hàng rau muống vĩa xanh là bẽ trẽm.

Mẹ y hôm nay có vài cón mả nh, Nh nh bông, chng đ đ rĩa tay, Mẹ i lít n c: tắm, giặt, n u, m i ngày, Tr i từ l ng giam hình hài con Mẹ.

M i vĩa s t, buồn lo, nh ng m c k , Cối t m tù làm sao đ khác h n, Có ng i bày cơm tr n t, vo tròn Ăn thay thu c, đ y lui c n s t. Kho .

Con ch t nh i nghe t t m bé, Con không m đ c: g i tr m côi Con xa m nh đàn đ t giấy r i, Tr i c m tú m t mừng, vì thi u M .

Quê nhà, Mẹ có mong con tr ?

Nh th ng con? S c kho m làm đ u, Chi c l ng còng, hai bu i cháo v i rau, Lòng con xót, cách nào lo cho M .

Đêm trung thu trăng tròn, tr i qu nh qu , Gió vi n du cho ta g i m y i, Nh n g i v quê M ch n xa xôi, L i kính ng y n con yêu mong m kho .

Vi t th r i con l i đem ra xé, G i làm gì, khi m đ c s đau, L th ng con khô héo nát mi s u, V t chân chim đã h n sâu m t m . Cu i cùng, may m n h n hàng tri u ng i khác, tôi đ t đ c cái đích c a chuy n đi. Tr nh ng giá r t đ t đ đ n đ c b n b t do. Thành phố Portland, ti u bang Oregon là n i tôi b t đ u cu c s ng m i c a mình. B t đ u phân n a cu c hành trình trên đ ng đ i. Tôi v n nghĩ là ch ng bi t tôi may hay r i khi v t biên đ c. Có l đ ng nên suy nghĩ gì thì t t h n. Ph i ch p nh n và xem nh đó là s ph n đã an bài cho tôi t khi tôi ch a ra đ i l n kia. Tôi v n ph i s ng và ph n đ u cho cu c s ng khá h n. Giông bão trên đ ng đ i r i s qua đi. Vui v i hi n t i b i lúc nào trong tôi cũng có m t ti ng nói ph i s ng cho

đúng nghĩa v i đ i s ng, vì hành trình tr c m t tôi v n còn đă đ ng.

::: Nguy n Thanh Trú c :::

* Nguy n Thanh Trú c sinh năm 1969 * Sinh ra và l n lên Gia Đ nh, Sài Gòn v i ba m và em gái.

* T t nghi p trung h c tr ng Hoàng Hoa Thám, Gia Đ nh.

* V t biên qua Thái Lan năm 1987. tr i t n n Panat Nikhom, Thái Lan, 9 tháng. Sang tr i t n n Bataan, Philippines 7 tháng.

* Đ nh c t i thành ph Portland thu c ti u bang Oregon t tháng 10 năm 1988.

* T t nghi p c nhâ n Computer Science năm 1993.

* Hi n đă s ng và làm vi c t i Oregon.

* C ng tác viên c a báo liên m ng H n Quê ([http://www.honque . com](http://www.honque.com)) * In chung 2 cu n th v i các b n trong nhóm văn ngh Mai Đ c Vinh: " M t Thoá K Ni m" (Su i Ngu n xu t b n năm 2001) và " Tình Th Áo Tr ng" (2002)